

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

01.08.2010 PAZAR

Yazın kavurucu sıcaklığını aldırmadan, herkesin sahilde olduğu bir zamanda. Ekibimiz doğaseverleri bir arada toplamak için yine işe koyulmuşlardı. Doğa severlerin hepsini çağırma imkânı yoktu ama içlerinden şanslı olanlar katılabileceklerdi. Bu kervanın içine doğasever kervanı doğa yolculuğuna çıkmak için Isparta öğretmen evinde toplanmaya başlandı. Katılımcılar hem heyecanlı hem de bir yandan şaşkındılar. Onlar doğaya çıkmayı doğayla buluşmayı beklerken şehrin içinde beton yığınları arasında bir mekanda toplandılar. Katılımcılara gelir gelmez eğitmenler tarafından doğayı ne kadar tanıyacaklarını ölçmek için anket yaptırıldı ve birbirleri ile tanışmaları için bahçede biraz sohbet etme imkânı verildi. Dinlenmeden sonra öğle yemeğine geçildi.

Yemek sırasında katılımcılar bu anı ölümsüzleştirmek için fotoğraf makinelerine sarıldılar. Daha sonra otobüse atlayarak Isparta Meteoroloji Müdürlüğüne doğru hareket ettik bir süre sonra Meteoroloji Müdürlüğüne vardık. Bizi orada eğitmenlerimizden Hasan Hüseyin AKSU bekliyordu. Proje yöneticimiz Yrd. Doç. Dr. Hasan ALKAN kısa bir konuşma yaptıktan sonra sözü Hasan Hüseyin Aksu'ya bıraktı. İlk önce hocamız meteoroloji hakkında bilgiler vermeye başladı. Daha sonra iklim değişiklikleri ve yüksek atmosfer gözlemleri hakkında bilgi verdi. Yüksek atmosfer gözlemleri ülkemizde 8 yerde ve bu gözlemler dünyada aynı saatte yapılıyor. Bununla birlikte saat 3'te katılımcılarımızın önünde yüksek atmosfer gözlemlerini ölçmek için daha önceden hazırlanmış balon atmosfere salındı. Balona saldıktan sonra meteoroloji bahçesinin bir kenarına gelerek küresel iklim değişikliği hakkında görüş alışverişi yapılmaya başlandı.

İklim nedir? Hava durumu nedir? İklim değişikliği nedir? İklim değişikliği insanların davranışlarına göre mi değişiyor yoksa kendiliğinden mi değişiyor? Karbondioksitin atmosferde ömrü ne kadardır? ...vb .gibi sorulara cevap verildi.

Daha sonra bilgilendirilmeye devam edildi. Açık alanlarda şehir içi arasındaki ısının 5 dereceye kadar değiştiğini biliyor musunuz. Don çukurları hakkında bilgi verdi ve kirli havanın ne kadar yükseldiği hakkında bilgi verdi. Kirli hava 150 m yükselir.

Daha sonra meteoroloji istasyonundan ayrılarak ayazmana mesireliğine doğru hareket edildi. Ayazma mesireliğine geldiğimizde ilkönce ayazmanın meşhur soğuk sularından içildi. Biraz yürüdüktan sonra mesireliğin üst tarafında bir alanda toplanıldı. Mesireliğin içerisinde eğitmenlerimizden Yasin Ünal hocamız kamp hakkında bilgiler vermeye başladı. Eğitim süresince grup mümkün olduğu kadar birbirimizden ayrılmamamız söylendi. İki günlük çadır kampı yapacağımız ve katılımcılarımıza etkinlik programları dağıtıldığı ve bunlara uyulması gerektiği söylendi.

Proje yürütücümüz Yrd. Doç. Dr. Hasan ALKAN hocamız proje çalışmamız, ekip çalışması hakkında bilgi verdi ve bu bağlamda katılımcılara "hoş geldiniz" dedi. Proje amacı olarak sizden beklentilerim var. Amacımız doğrultusunda insan etkileşimini tanıtmaktır. Ayazmana mesireliği suları bol ve soğuk burası rekreasyon alanı, rekreasyon deyince ne anlaşılıyor diye tartışmalar yapıldı. Daha sonra Maraş dondurması ikram edildi. Ayazmana Rumca kutsal su manasına gelmektedir. Bulduğumuz alanlarda önceleri Rumlar yaşamışlar buralara ayınlar yapmışlar daha sonra buralara Türkler yerleşmiştir. IDE geliş bir aile oldu, sizler bizlerin en son katılan bireylerisiniz.

Yasin hocamız daha sonra Isparta hakkında bilgi verdi. Isparta gölleri meşhur, Isparta'da dünyaca ünlü önemli bir gül merkezi ayrıca Isparta'nın elması ve Demirel'i de meşhur bir şehrimizdir. Eğitimimiz katılımcılarımız soruları ile yönelmekte ve gelişmekte idi. Eğitim boyunca oba sistemi çalışacağız. Genelde bu oba liderleri izci liderleri oluyor. Ama her oba liderini kendi seçecek, daha sonra eğitmenlerimizden Filiz hocamız tanışma etkinliğini başlattı Hepiniz hoş geldiniz diye başlattı ve herkes isimlerini sıra ile söyledi. Bu birkaç kez tekrarlandı ve bu sefer herkes kendi ismi önüne bir doğa ile ilgili sıfat ekleyerek tekrar söyledi. Böylelikle her katılımcının bir adet doğa isim-sıfatı oldu. Örneğin Mandalina Mehmet.. Yırtıcı Yasin.. Ceylan Ceren.. gibi.

Ayazmana mesireliğinden ayrılarak akşam yemeğini yedik ve zaten yorgun olan katılımcıları otel odalarına uğurladık

02.08.2010 Pazartesi

Isparta'da erken kalkıldıktan sonra kahvaltı yapıldı ve otobüslere binerek Gölcük Tabiat Parkı'na doğru hareket edildi. Bir süre sonra alana girildi. Kamp alanına gelindikten sonra tüm katılımcıları Yasin Ünal hocamız bir daire şeklinde topladı, daha sonra kamp malzemeleri hakkında bilgi vermeye başladı. Sırasıyla kamp çadırları, uyku tulumu, mat, fotoğraf makinesi, teleskop, arazi ayakkabısı, arazi giyim malzemeleri, vb hakkında bilgi verdikten sonra, katılımcılara arazi çadırı nasıl kurulur anlattı ve katılımcılara çadır ve uyku tulumu dağıtılarak herkes kendisine verilen çadırını kurdu ve arazi malzemelerini Gökhan hocadan zimmetle teslim aldı. Biraz yorulmuştuk ama yeni bir eserimiz çıkmıştı.

Daha sonra, Yrd. Doç. Dr. Mehmet EKER hocamız etkinliğimiz hakkında katılımcılara bilgiler verdi. Süleyman Uysal hocamız da sitemiz hakkında ve nasıl hazırlandığı hakkında bilgiler verdi. Katılımcılarım da buraya niçin geldikleri, bu eğitimden neler bekledikleri hakkında görüşlerini bildirdiler ve güzel bir doğa sohbeti böylece başlamış oldu. Yasin ÜNAL hocamız burada sadece eğitmenlerden değil katılımcılar arkadaşların da bir eğitmenmiş gibi tüm konularda kendi görüşlerini

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

bildirmelerini istedi. Böylece daha katılımcı bir eğitim olacağını söyledi. Yasin hocamız ortamda gördüğümüz kozalaklardaki yiyinti izlerinin sincaba ait olduğunu belirtti. Yaban domuzunun kozalağı tamamen yediğini, köpeğin ayak izinde tırnak işareti var iken kedinin ayak izinde tırnak işareti olmadığını söyledi. Etrafımıza bakarsak genellikle ispinozlar var, bu ispinozların hangisinin erkek hangisinin dişi olduğu hakkında bilgi bilgiler verdi. Yaban hayvanlarının monogomi, poligomi, ve rasgele şeklinde üreme yaptıkları hakkında bilgi verildi.

Kuş gözlemciliği nedir nasıl yapılır. Kuş gözlemciliğinde elimizde neler olması gerektiği hakkında Gökhan CENGİZ hocamız kısa bilgilendirme yaptı.

Artık öğlen olmuştu. Canpolat Hocamızın hazırladığı Isparta düğün yemeğini afiyetle yemiştik.

Öğle yemeğini yedikten sonra biraz dinlendik çaylarımızı içtik.

Daha sonra Yasin ÜNAL hocamız Gölcük Tabiat Parkı hakkında 1/25 000' lik Gölcük Uzun devreli planında bize gölcük hakkında bilgilendirme yaptı. Ayrıca arazide yönümüzü nasıl bulabiliriz hakkında bilgilendirdi. Daha sonra GPS tanıtıldı. Ne işe yaradığı hakkında bilgi verildi. GPS teki bilgilerle harita üzerinde nerede olduğumuzu bulmak için örneklerle alıştırmalar yapıldı.

Şimdi söz Yrd.Doç. Dr. Hüseyin FAKİR hocamızda.

"1060 yılında Davis isminde botanikçi ülkemize gelir. 1060/85 yılları arasında Türkiye'de tüm bitkilerini toplar ve bunlar hakkında bir kitap yazar. On ciltlik bir seri oluşturur. Elimizdeki botanik bilgileri Davis'in bu bilgilerine dayanmaktadır. Daha sonra takson nedir? Sorusuna cevap olarak bir türün alttürü, varyetesi varsa o bitkinin taksonu vardır. Türkiye'de 11500 civarında bitki bulunmaktadır. Şu anda Avrupa kıtasında 12000 civarında bitki tespit edilmiştir. Bir alanı kayalık alan diye geçip gidiyoruz. Aslında kayalık alanlar endemik bitki bakımından zengin alanlardır. Son zamanlarda ilaç sanayisinde çeşitli bitkiler kullanılmaktadır. Bu da bitkilerin öneminin anlaşıldığını göstermektedir.

Ülkemizde 26 çeşit yabancı gül mevcuttur. Örneğin Isparta gülü dediğimiz gül 2 yabancı gülün çaprazlaşması sonucu meydana gelmiştir. Daha sonra hocamız TIBA Bitkileri hakkında bilgi verdi. Kandaki kolesterolü düşürmek için kekik suyunun kullanılması gerektiğini söyledi. Arberatum, herbaryum ve botanik bahçesi hakkında bilgiler verdi. Şimdi doğayı doğada tanıyalım, ormanlık alanların iç kısımlarına doğru yürüyalım. Karaçam ve Sarıçamı gövde ve kozalak özelliklerine göre ayırt edelim. Ülkemizde 5 çeşit çam türü bulunmaktadır. Bunlar Karaçam, Kızılcık, Sarıçam, Fıstıkçamı ve Halep çamıdır. Çamlar kozalaklı bitkilerdir. Kozalak dişi çiçektir. Çamlar açık tohumlu bitkilerdir. Tohum kozalaklı düşer. Açık tohumlularda dölllenme rüzgarla olurken, kapalı tohumlularda tozlaşma

böceklerle olur. Sarıçam kozalağı asimetriktir. Fıstıkçamı çıkıntılıdır. Çamlarda yaş nasıl hesaplanır hakkında bilgi verildi. Doğal gençleştirme ve yapay gençleştirme hakkında bilgi verildi. Şimdi biraz da Tıbbi bitkilere girelim. Ülkemizde adaçayının 46 türü mevcuttur. Adaçayları yaprakları çaprak, karşılıklı şeklindedir. Sürgünleri 4 köşelidir. Çiçekleri 2 petal üstte 3 petal alttadır. Koktuğumuzda Aromatik kokusu mevcuttur. Endemik olarak gölcükte sığırkuyruğu gösterilebilir. Katırtırnağı bitkisi hakkında bilgi verildi. Korunganın hangi familyalardan olduğu anlatıldı. Sahada akasyalar hem erozyonu önlemek için hem de alandaki azot miktarını artırmak için dilimmiştir. Akçaağaç ve dişbudak ağaçları nasıl ayırtedileceği gösterildi. Şimdi de sedirle çamın farkını gösterelim. Sedirin kerestesi hoş kokuludur. Kozalakları dik durur. Tek iğne yaprak şeklinde ya da grup şeklinde yapraklardan oluşur. Saha da gördüğümüz gevenler ülkemize ait endemik türlerdendir".

Daha sonra kamp alanına dönüldü, biraz dinlendikten sonra söz Yrd.Doç. Dr. Medet Korkmaz hocamıza geldi ve ilkyardım dersini bizlere uygulamalı olarak anlatmaya başladı.

"Doğada insan normal hastanelerden uzak yerlerde dir. Doğada ilk müdahaleyi kendimiz yapmamız gerekmektedir. Öncelikle ilkyardımın tanımından başlayalım. Sağlık personeli gelinceye kadar yaralının hayatını kurtarmak için yapılan müdahalelerdir. Ülkemizde müdahalelerinin geç yapılmasından dolayı yaralıların %80'nini kaybetmekteyiz. Koruma; öncelikle kazazedenin etrafında güvenlik önlemlerini almamız gerekir.

Bilgi; 112 numarası öncelikle aramamız gerekir ve bu bilgiyi verirken saatli bir şekilde olması gerekir. Tam kesim adres verilmeli ve kazanın genel şekli hakkında bilgi verilmeli.

Kurtarma; Temel ilkyardım uygulamalarını içerir. İlkyardım yapacak kişi otoriter olması gerekir. İlkyardımcının kendini yenileyen pratik kişi olması gerekir. İlk öce temel yaşam desteği uygulanır. Yani kalp ve solunum durmasıyla ilk önce yapacağımız müdahalelerdir. Solunum durursa 5 dakika sonra kalpte durur.

İlk müdahale hastanın sağ omzuna elimiz konur ve iyi olup olmadığı sorulur. Daha sonra bak – dinle – hisset yöntemi uygulanır. Yaralının durumu bakılır. Sonra nabız değerlendirilmesi yapılır. Nabız alınamazsa;

1) Hava yolunu açmak: İlk önce hastanın ağzını çapraz tutuş metoduyla açılır. Açtıktan sonra kör dalış yapılır. Daha sonra hastanın çenesini yukarıya doğru getirilir. Hastanın hava alması sağlanır.

2) Daha sonra hastanın burnu kapatılır. Hastanın ağzını kavrayacak şekilde soluk veririz. Bu iki kez yapılır. Daha sonra bak – dinle – hissetle kontrol edilir.

3) Daha sonra kalp masajına geçilir. Önemli olan doğru yere kalp masajı yapmaktır. Öncelikle elimizin ayasını

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

göğüs kafesine konur. İki elle kalp masajı yapılır. Kalp masajı sayısı dakikada 100 olacak şekilde olması gerekir. 30 masaj 2 soluk şeklinde devam edilir. Buna ilkyardım ekipleri gelinceye kadar devam edilir.

Çocuklarda ve bebeklerde bu metotlar yaptığımızın üçte biri oranında olmalıdır. Daha sonra hasta koma pozisyonuna alınır. Sağlık ekipleri gelinceye kadar beklenir.

Kalp krizi geçiren bir kişi gördüğümüzde neler yapmamız gerektiği hakkında bilgiler edindik.

Böcek sokmalarına karşı neler yapmalıyız hakkında bilgiler edindik.

Isırmalarda en tehlikeli ısırık insan ısırığıdır. Isırmalarda temiz bir bezle ısırığın üzerine basınç uygulamalıyız daha sonra sabun ve bol suyla yıkamalıyız. Ağıza ve dile arı sokarsa ağıza buz konmalıdır. Örümcek sokmalarında soğuk uygulama yapılmalı ardından sağlık kuruluşuna haber verilmelidir. Akrepte ise ilk önce amonyak sürmek o an için önemlidir.

Kenelerden 30 adet virüslü kene mevcuttur. Kene ısırırsa ne yapmamız gerekir. Elimize bir kart alıp V şeklinde bir şekil oluştururuz. Vücutumuzdaki durumunda çıkarmaya çalışırız yapamıyorsan en kısa zamanda İl Sağlık kuruluşuna gitmeliyiz”.

İlkyardım eğitimimiz bittikten sonra akşam yemeğini yemek için Gölcük restorana hareket ettik. Yemeğimizi afiyetle yedikten sonra kamp alanına geri döndük ve kamp alanında kamp ateşi yaktıktan sonra etrafında toplandık. Sayın Valimiz ve eşi de aramızdaydı aramızda idi. İlk önce proje yürütücümüz Yrd.Doç.Dr. Hasan ALKAN hocamız proje hakkında genel bilgilendirme yaptı.

Daha sonra sözü Valimizin eşi Saadet hanıma bıraktı. Valimizin eşiyle beraber sohbet başladı. İlkönce tanışma yapıldı, sonra sözü Isparta valimiz Sayın Ali Haydar ÖNER'e bıraktı. Valimiz yangının ne kadar kötü bir şey olduğunu anlattı. Bir orman yangınındaki anısını bizimle paylaştı. Ateşin ortasından nasıl kurtulduklarını anlattı. Söz tekrar Valimizin eşi Saadet Şen hanıma geri döndü. Saadet doğanın dilini bizimle paylaştı. Doğanın dilini bizimle öyle paylaştı ki, herkes doğaya farklı bir şekilde bakmaya başladı. Doğanın bizim için yaptıkları için biz ona ne verebiliyoruz, bunun için ona teşekkür edebiliyor muyuz diye düşündük. Herkes yorulmuştu ve çadırlarına doğru hareket ederek, doğada uyumanın zevkini çıkardılar.

03.08.2010 Salı

Sabah erkenden gün doğarken kalkıldı. Obalarla birlikte göl kenarında seher yürüyüşü başladı. Seher yürüyüşünde ormanın yavaş yavaş uyandığını ilerledikçe gördük. Yürüyüş sırasında ilkönce bizi maskeli Örümcekuşu karşıladı. Az ilerledikten sonra bizi bu sefer Florya ve Uzunkuyruklu baştankara bekliyordu ve yukarıdaki kayalıklarda kırlangıçlar özgürce dans ediyorlardı. Bir yandan seher yürüyüşü ile

gözlemlerimizi yapıyorduk, bir yandan da Yasin KARATEPE hocamız ekolojinin önemini bize anlatıyordu. Ekosistemdeki bir parçanın yok olması tüm ekosistemi nasıl etkileyecebileceği hakkında bizi bilinçlendirdi. Bir süre sonra akasya meşçeresinin içine doğdu ilerledik. Akasya meşçeresinde bizi kamp alanına kurduğumuz karaçam, sarıçam meşçeresine göre daha farklı şeyler bekliyordu. Akasya meşçeresinin altında çalı ve otsu türler, domuz kazıntıları, fare yuvaları mevcuttu. Karaçam ve sarıçam meşçerelerin de orman altı ölü örtü vardı. Buralar biyolojik çeşitlilik bakımından fakirdi. Ama akasya meşçeresinin altı biyolojik çeşitlilik bakımından zengindi. Epey ilerlemiştik. Artık geri dönme zamanı gelmişti. Geri dönerken sohbetimiz bitmemişti. Gördüklerimizi bilgilerimizle pekiştiriyorduk. Artık çok acıkmıştık bir süre kamp alanına geldik. Her oba ateşte çaylarını hazırladı, kahvaltılıklarını çıkardı. Güzelce kahvaltımızı yaptık, ortalığı topladık. Artık eğitim zamanıydı.

Söz şimdi Yrd. Doç. Dr. Medet Korkmaz hocamızda.

Kan şekeri düşmesinde ne yapmamız gerektiği hakkında bilgi aldık. Ayrıca epilepsi durumunda hocamız tarafından bilgilendirildik.

Biraz ara verdikten sonra, eğitimlerimize devam ettik. Şimdide söz Yrd. Doç. Dr. Mehmet EKER hocamızda idi. 1/25 000'lik haritada harita bilgisi verilmeye başlandı. İlk önce ormancılıkta harita bilgisinin önemini belirtti. Amenajman planlarının hazırlanmasında harita bilgisinin olması gerektiği hakkında bilgi verildi. Amenajman haritaları elde etmek için ormanda envanter yapılır, elde edilen bilgiler harita üzerine geçirilir ve fonksiyonel planlama ortaya çıkar. Elimizdeki 1/25 000'lik harita orijinal haritadır. Burada yükselti ve enlem-boylam derecelerini yani konumuzu bu haritadan bulabiliriz. Haritaların nasıl elde edildiği hakkında bilgi verildi. Eskiden haritalardan yararlanılırdı. Şimdi ise GPS kullanılmaktadır. Haritaların yerini almaktadır. Arazide GPS' le elde ettiğimiz bilgileri Google Earth e aktarabiliriz.

Şimdi biraz dinlendikten sonra Filiz ÜNAL hocamızla drama etkinliği yapacağız. Etkinliğimiz başladı. “Şimdi herkes yerinden kalkıyor bir ağaç buluyor ona sarılıyor ve ağaca merhaba diyoruz. Yanağımızı ağaca yaslıyoruz, gözlerimizi kapatıyoruz. Ağacımızın kokusunu derin derin içimize çekiyoruz. Ağacımızın bizim gibi canlı bir varlık olduğu hissediyoruz. Onunla bütünleşiyoruz şimdi dikkatli bir şekilde ağacımızı dinliyoruz. Ağacımız bize bir şeyler anlatıyor. Daha sonra sizde onunla konuşuyorsunuz. Şimdi ağacımızla vedalaşıyoruz. Tekrar başladığımız yere geri dönüyoruz. Şimdi yaptığımız çalışmayı gözlerimiz kapalı şekilde düşünüyoruz. Şimdi yaptığımız çalışmayı kim tanımlamak ister. Ağaca sarılırken neler hissettiniz bizimle paylaşır mısınız”?

İlkay: İlk sarıldığımda ağacın çok güzel koktuğunu hissettim.

Yeliz: Kokusunu içime çektikten sonra güven hissettim.

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

Erkan: Ağaç kendisini ifade edemediği için bizi kendi yerine koymasını istedi.

Fidan: İyi ki varsın demek geldi içimden.

Filiz hoca: Hiç ağaçla geçmişte yaşadığınız bir anınız var mı?

Yeliz: "Okula giderken 200 yıllık bir çınar üzerime devrildi. Hastanelik olmuştum. Ayağım kırılmıştı. Sonra bir korku oldu bunu atlatmam zor oldu. Şimdi yanınızdayım".

Filiz hoca: Peki ağaçlar olmasaydı ne olurdu? Şimdi hepimize birer kağıt dağıtacağız. Kâğıdın bir tarafına resim diğer tarafına resim yapacağız. Sonra bunu arkadaşlarımızla paylaşalım. İlk önce resmi anlatın ve şiirinizi okuyunuz.

Senin o güzel kokun.

En karışık duruşun endamın.

Devamlı yeşil kalışın.

Rüyalarımı süsler benim.

İnsanlar anlamaz ormanın değerini.

Dağa eğitim projeleri olmasa.

Ekoloji kaybeder değerini.

Biraz ara verdikten sonra şimdide söz Prof. Dr. Muhittin GÖRMÜŞ hocamızda.

"İlk önce hocamızdan gölcüğün jeolojik yapısı hakkında bilgi alıyoruz. Daha sonra göl kenarına inip batmayan taşlar ponzalar hakkında bilgi edindikten sonra topladığımız ponzaları göle fırlatalım ve batmadığını gözlerimizle görelim.

Gölün çevresindeki oluşan tepeler nasıl meydana gelmiştir? Bunlar iç ve dış kuvvetlerin etkisiyle meydana gelmiştir. Bu dağların içerisinde kendine özgü bilgiler var. Bunların yaşlarını içlerinde bulunan fosil atıklarıyla yaşlarını tahmin edebiliriz. Ülkemizin birçok yerinde volkanik kökenli yerler bulunmaktadır. Tektonik hareketlerle levhalar bazen birbirine yaklaşırken bazen de birbirinden ayrılırlar

Muhittin hocamız göl kenarında anlatımını bitirdikten sonra çadırların kenarına gelerek katılımcıları bir hasırın etrafına topladı ve onlarla sohbet etmeye başladı.

"İstanbul'un dağları kaç yaşındadır, mermer ve granitin kökeni nereden gelmektedir, fosiller nasıl oluşmaktadır, nerede bulunmaktadır, deprem nasıl meydana gelmektedir" gibi sorulara cevap verdi.

Eğitimlerimizden sonra biraz dinlendik. Akşam olmuştu, herkes çok acıkmıştı. Akşam yemeği mönümüzde mermerde tavuktu. Mükemmel bir tattı herkes afiyetle yedi.

Daha sonra izci liderleri öncülüğünde izci oyunları oynadık ve bu oyunlar eğlenceli geçmişti. Saatin kaç olduğunu bile fark etmemiştik. Artık yatma zamanı gelmişti. Herkes çadırına geçti. Çünkü sabah erken kalkacaktık.

04.08.2010 Çarşamba

Sabah erken kalkıldı eşyalar yavaş yavaş toplandı. Tulumlarımızı havalandırması için çadırların üzerlerine koyduk ve kahvaltımızı yavaş yavaş hazırlamaya başladık. Güzelce kahvaltımızı ettikten sonra çadırlarımızı toplamaya başladık. Aldığımız malzemeleri eksiksiz teslim etmemiz gerekiyordu. Artık Gölcük Tabiat Parkı'ndan ayrılma zamanı gelmişti.

Ayrılmadan önce Yasin KARATEPE hocamız yangın hakkında bilgi verdi. Yangında karşı ateşin nasıl yapıldığını anlattı. Yangın havuzları hakkında bilgi verdi. Helikopterle ve uçaklarla yangının söndürülüşünü anlattı. Helikopter ya da uçakla gidilse de bile yangın yerine yangın ekibi gider. Akdeniz'de kızılçam türünün yangına hassas bir tür olduğunu ve doğal bir tür olduğunu söyledi. Daha sonra Gölcük TP'nden ayrıldık.

SDÜ Orman Fakültesi'ne geldik. Burada bizi Hasan ALKAN hocamız bekliyordu. Ardiç sınıfına doğru ilerledik. Burada Yasin KARATEPE hocamız bize sunu yaptı. Ormanlar genellikle sahil bölgelerinde olduğunu hem nemin hem de sıcaklığın fazla olduğu için buralarda daha fazla ormanların olduğunu söyledi. Isparta ve çevresinde yağış dağılımlarının anlattı. Bunun nedeni farklı hava kitlelerinin etkisinden kaynaklandığı üzerinde durdu. Akdeniz de deniz etkisi karasal etki ve göl etkisinde bulunan çam türlerini ve ormanda bulunan ağaç türlerini anlattı. İklim, toprak ve bakıya uygun vejetasyon örtüsü ve alp zonlarını anlattı. Eğirdir gölünün kuzey kısmı Hoyran gölü, alt kısmı Eğirdir gölüdür. Hoyran gölü tarafında sazlık kısım fazladır ve burada kuş çeşitliliğinin de fazla olduğu, vb. konularda bizi bilgilendirdi.

Daha sonra Yaban hayatı müzesine geldik. Burada bize Yasin ÜNAL hocamız müzede bulunan hayvanlar hakkında bize bilgi verdi. Daha sonra entomoloji müzesine geldik. Burada da Oğuzhan hocamız müzede bulunan böcekler hakkında bizi bilgilendirdi. Böceklerin takımları, çeşitleri, özellikleri, biyolojik mücadele, preparasyon vb. konularında bizi bilgilendirdi. Daha sonra Orman Fakültesinden ayrıldık ve Üniversiteye ait Sivas kangalı ve keklik-bıldırcın üretme istasyonunu gezdikten ve bilgilendikten sonra yolumuz Eğirdir'di artık.

Eğirdir'e geldikten sonra, Akpınar Mesire alanına çıktık. Burada Yrd.Doç. Dr. Ulvi Erhan EROL hocamız peyzajın tanımını yaptı. Eğirdir'in kuzey-güney doğu -batı kısımlarına baktırdı. Çevremizde gördüğümüz detayları basitçe anlattı. Sınırlar peyzajı belirleyen en önemli unsurlardır. Yakın çevremizde gördüğümüz peyzajla zıtlık-yakınlık gibi ürünler peyzajın ürünleri olur. Peyzajı ve çevreye bakışı anlattı. Bir yerden bir yere giderken ya da gittiğimiz yerlerde etrafımıza bakarak peyzaj karakterlerini görmeliyiz. Peyzaj karelerini görebilmek için, Eğirdir'in dağlarına tırmanabiliriz: bizlere birer kağıt dağıttı ve gözlerini kapatıp; 5 dk bir peyzaj karesi düşünmelerini ve gördüklerini çizmelerini söyledi. Doğada

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

yürüyüş sırasında topladıkları küçük parçaları not defteri arasına koymalarını söyledi.

Daha sonra söz Yasin KARATEPE hocamıza geçti. Hocamız bize, bölgedeki maki elemanlarından bahsetti. Öncelikle kermes meşesini anlattı. Sonra diğer maki elemanları olan menengiç, tesbih çalısı, diken ardıcı, yabani yasemin, dafne, karamuk, yaban elması gibi türleri uygulamalı olarak ve materyallerle zenginleştirerek bize anlattı.

Daha sonra Hasan ALKAN hocamız Eğirdir gölü ve çevresi hakkında bizi bilgilendirdi. Sürdürülebilir yönetim hakkında bizi bilgilendirdi. Eğirdir gölü 2007 yılında proje kapsamına alınmıştır ve 1 yönetim planı çıkmıştır. Bu kapsamda 2 yıldır balık avı yasaklanmıştır.

Simdi söz Erol KESİCİ hocamızda;

"Eğirdir Gölü doğal bir göldür. İç Anadolu Bölgesi yüzyıllar önce tamamen gölmüş. Şu an ise bunlar yok olmuş seviyesinde. Eğirdir tektonik kökenli bir göldür. Etrafındaki diğer göllerle Göller Yöresini oluşturur. Doğal gölün karşılığı canlıdır. Barajlar doğal göl değildir."

Türkiye'de 1955 tarihinden itibaren göllerimizde önemli değişiklikler olmuştur. Eğirdir gölümüzde sazan, kavinna gibi türler mevcuttur. Eğirdir gölü hoyran ve Eğirdir çökeltisinden oluşur. Gölün aşığı kısmında Kovada çökeltisi dediğimiz Kovada Gölü mevcuttur. Bir Göl suyunu boşaltamazsa Acıgöl oluşur. Eğirdir Gölü Kovada çayıyla suyunu dışarı boşaltabildiği için tatlı sulu bir göldür."

Eğirdir Gölüne bilinçsizce Levrek bırakılmış. Sonra bu levrekler alanda bulunan sazanları besin maddesi olarak kullandıklarından sazanlar giderek azalmıştır. Eğirdir Gölünde eskiden 4000 civarında tekne varken şimdi elle sayılır seviyeye inmiştir. Çünkü gölde balık miktarı çok az kalmıştır. Göl civarında bulunan elma bahçeleri göle gelen kaynak suları Göle ulaşmadan Tarım için kullanılmasıyla gölün besin kaynaklarını kısıtlamış. Gölde su çekilmeleri meydana gelmiştir. Sonra göle takoz isminde balık atılmış. Buda gölde ot miktarını çoğaltmış. Göl doğallığından çıkmıştır. Eğirdir Gölünü eski haline getirmek mümkün mü? İlk haline getirmek imkânsızdır. Çünkü bir göl oluşurken yüzyıllar geçmektedir."

Daha sonra otelimize yerleşmeye gidildi. Otelimize yerleştik. Üç gün boyunca kampta baya yorulmuştuk. Biraz dinlendikten sonra Nis Adasında bulunan Poyraz Restoran'da akşam yemeğini yemeğe gittik. Menüümüzde enfes güveçte kuşbaşı tavuk vardı. Yemekten sonra otelimize geri döndük. Otelin sunu odasında bizi Hasan Aklan hocamız bekliyordu. Hasan hocamız Isparta'da korunan alanlar ve Isparta'da yaban hayatı ekolojisi ve yönetimi hakkında bilgiler verdi. Korunan alanlar ile ilgili kendi hazırladığı güzel bir video seyrettirdi. Daha sonra Hasan Alkan hocamızın hazırladığı slayt gösterisi ile ormanları nasıl tahrir ettiğimiz hakkında bilgi verdi.

'Gittiğimiz alanlarda neler yapılmış neler yapılması gerektiğini bir düşünün ve verdiğimiz bilgilerle karşılaştırın' dedi.

05.08.2010 Perşembe

Sabahın erken saatinde, güneş doğarken otelin yanından göle doğru seher yürüyüşüne çıktık. Göl kenarında bizi bahriler bekliyordu. Üreme dönemi olduğu için genç diş ve erkek bahrileri gözlemledik. Alanda ayrıca çok sayıda martı mevcuttu. Küçük Batağan ise bizi uzaktan seyrediyordu. Göl kuşlarına baktıktan sonra otele kahvaltı için geri döndük. Kahvaltıdan sonra bizi sunu odasında bu kez Milli Parklar Şefi Sema Hanım bekliyordu. Sema Hanım "Isparta'da bulunan korunan alanlarla ilgili bilgi verdi. Isparta'da bulunan korunan alanlar

Milli parklar: *Kızıldağ Milli Parkı, *Kovada Gölü Milli Parkı

Tabiat parkları: *Gölcük Tabiat Parkı, *Yazılı kanyon Tabiat Parkı, *Gelincik dağı Tabiat Parkı

Tabiatı Koruma Alanları: *Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı"

Sema hanım devam etti: *Kızıldağ Milli Parkında akciğer ve astım problemi olan insanlara şifa kaynağıdır.*

Kovada gölü Milli Parkı 1970'de kuruldu. 1971'de uzun devreli gelişim planı ABD'li uzmanlar tarafından yapıldı. Av yaban hayatı ile ilgili bilgiler verildi. Aksu'da örnek avlak tesisidir.

Eğirdir gölü Türkiye'nin 4.büyük gölü, tatlı su kaynağında 2. büyük gölüdür. Birçok su kuşunu barındırır, etrafında 81 yerleşim birimi bulunmaktadır. Eğirdir gölünün kirlenmesine neden olan etmenler zirai kirlilik, sıvı atıklar ve katı atıklardır. Eğirdir ve Kovada Gölü Çevre Koruma Birliği (ECO1) sorumluluk sahasında Eğirdir gölünün korunmasına yönelik göl koruyuculuğu faaliyetleri devam etmektedir.

Bir insan günde 1.3 kg atık çöp çıkartabilir. Koç tepe mevkiinde çöp depolama yeri yapılmıştır. Çöpler preslenip toprağa karıştırılıyor, sızıntı havuzlarında biriktiriliyor oradan kanalizasyona atılıyor. Çevreye atılan bir çiklet 5yıl, bir cam şişe 4000 yıl, metal kutu 10/100 yıl, sigara filtresi 2 yılda çözünmektedir. 1 litre kullanılmış motor yağı 800 ton içme suyunu zehirlenmektedir, bir adet atık pil ise 800 litre suyu kullanılmaz hale getirmektedir."

Sunu bittikten sonra servis araçlarımıza bindik ve Kovada Gölü Milli Parkına doğru yola çıktık. Kovada Gölü Milli Parkına geldikten sonra Sema Hanım ile birlikte yürüyüşe başladık. Yol boyunca gördüğümüz bitkileri tanıdık. Menengiç. kuşburnu. kermes meşesi. akçekesme. çitlembik..vb.

Daha sonra Kovada Milli Parkından yemek yemek için yakındaki mesire alanına geldik. Yemeğimizi yedik.

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

Ve sonunda eğlenceli drama etkinliğimiz yeniden başlıyor. Filiz Hocamız bu drama etkinliğinde bize doğa belgeseli çekmemizi söyledi. Tamamen doğaçlama yapılmasını istedi ve obalara 15 dk süre verdi.

Ve süre bitiminde obalarımız hazırды.

IDE-3 Yahşi TV şuan canlı yanında.

Maki ekibi Yahşi TV’ de yaban doğayı koruyor adlı belgeseli çekti. Bilinçsiz orman köylüsünün neler yaptığını anlattılar.

Hıdırlık ekibinden kötü avcı ormanı mahvediyor adlı belgeseli izledik. Ormanda hayvanlar var, kınasız keklik, keçi, bilinçsiz avcının neler yapabileceğini gösterdi.

Guguk ekibi şu sözü doğaçlama yaptı. *‘bir ağaç bin kibrit yapar, bir kibrit bin ağaç yakar’*

Daha sonra Yukarı Gökdere’ ye doğru yola çıkıldı. Köy kahvesine gelindi köy kahvesinde köy halkı ile sohbet edildi. Onların dert ve sıkıntıları dinlendi. Ne ile uğraştıklarını anlattılar. Çaylarımızı içtikten sonra Yukarı Gökdere’ den ayrıldık ve Eğirdir’ e doğru yolculuğumuz başladı.

Eğirdir ’e geldik akşam yemeğimizi yedik ve otelimize doğru yol aldık. Otelde toplantı salonunda Süleyman UYSAL hocamız fotoğrafçılık hakkında bizi slayt ve sunuları ile bilgilendirdi.

Fotoğraf nedir diyerek sunuya başladı.

Bilim, sanat, tutku, araç terimleri Yunancadan gelir ve ışıkla yazı yazmaktır. Fotoğraf tarihini anlattı karanlık kutu (kamera obscura) ile başlar sonra aydınlık kutu ile devam eder. Daha önce kullandığımız makineler ile şimdi kullandığımız makinelere kadar olan sistematığı gösterdi. Fotoğraf makinesinde bulunan sistemleri anlattı.

1- Diyafram sistemi (F değeri küçüldükçe açıklığın çapı arttığından makine içerisine daha fazla ışık girer.)

2- Örtücü sistem (alan derinliği hakkında bilgi verir net alanı nasıl hesaplamamız gerektiğini söyledi. ISO ve ASA değerleri vardır bunlar ışık hassasiyeti değerleridir.)

Pozlama yöntemini ve çeşitlerini anlattı. Bunlar diyafram öncelikli pozlama, enstantane öncelikli pozlama, diyafram ve enstantane öncelikli pozlama, manuel pozlama, otomatik pozlama ve daha sonra netleme sistemini anlattı. Merkez-select seçim- auto seçim diye netlik sistemleri vardır. Objektifler hakkında bilgi verdi.

Standart objektifler: tele foto objektifler, geniş açılı objektifler, zoom objektifler diye 4’e ayrılır.

Renk ısısını ayarlamayı anlattı.

Kompozisyon ortamları nasıl oluşur?

1- İlgi merkezi: fotoğrafa baktığımızda ilginizi ilk ne çekiyor?

2- Kritik alan:

3- Bakış yönü: izleyene en iyi şekilde anlatacak ifadeler

4- Sadelik:

5- 1/3 kuralı ve oranlar

6- çizgiler

a: eğri çizgi

b: kırık çizgi

7- Denge: ışık yada aydınlık alanların dengeli biçimde yayılması.

8- Perspektif:

a: doğrusal perspektif

b: hacimsel perspektif

9- Derinlik: öndeki fotoğrafların abartılı şekilde fark edilmesi.

10- Hareket

11- Tekrarlar

12- Boyutların etkisi, ...

Sunu bittikten sonra odalara çekildik

06.08.2010 Cuma

Saat 6.30 da otelden yola çıktık ve otelden sahil kenarına doğru yürüdük. Sahil kenarında Medet Hocamız bize boğulma tatbikatını anlattı.

Boğulma ve boğulmalarda ne yapmamız gerektiği hakkında bilgiler aldık. İlk önce nefes alma teknikleri hakkında bilgi verildi.

“Suda boğulmaların % 40’ı çocuklarda olmaktadır. Suyun içinde bilincini kaybeden kişi yüz üstü durur. Yetiştığımız anda bilincini kayıp edip etmediğini bakılır. Temel yaşam desteğinden farklı olarak suyun içinde 2 tane can kurtarma çözümü verilir. Şayet boynunda bir şey varsa suyun içinde boyunluk takmak gerekir. Çıkardıktan sonra yüzüstü yatırılır. Karnından tutulur ve bırakılır. Daha sonra sırtüstü yatırılır. Bak – dinle – hisset metodu uygulanır. Sonra iki nefes verilir kalp masajına geçilir”. Eğitimimizi aldıktan sonra biraz göle girelim. Haydi, sabah kahvaltısıııııı☺

Daha sonra otele döndük. Otelde kahvaltımızı yaptık. Kahvaltımızı bitirdikten sonra otobüslerimize binerek Eğirdir’den yavaş yavaş ayrıldık. İlk önce Eğirdir Orman Fidanlığına gittik ve orada fidanlar hakkında bilgiler aldık. Buradan Yazılı Kanyon Tabiat Parkına doğru yola çıktık. Bir süre sonra kanyona vardık. Kanyonda öğle yemeğimizi yedikten sonra yürüyüşüne geçtik. Çok güzel bir noktada durduk ve yüzmek isteyenler serin sulara kendilerini attılar. Daha sonra dönüş yoluna geçtik ve geldiğimiz noktadan geri döndük. Yazılı kanyonun eşsiz tabiat varlığına şahit olduk ve bu gibi alanların korunması gerektiğini bir kez daha anladık. Buradan servis araçlarına bindik. Ve Sütçüler Müezzinler mevkiine geldik. Burada görülmesi çok zor olan yaban keçisi gözlemi yaptık. Bir süre sonra dürbünlerimize yaban keçileri

IDE GÜNLÜĞÜ | 2010-AĞUSTOS EĞİTİMİ

Orman Mühendisi Gökhan CENGİZ

takıldı. 4 tane erkek yaban keçisi bizi gösterişleriyle poz verdi.

Buradan sonra dönüş yoluna geçtik servis aracımızla Eğirdir' e geri döndük lokantada yine çok güzel bir akşam yemeği ile karnımızı doyurduk.

İlginç bir olay oldu: Yemeği yedikten sonra Yazılı Kanyon'da 2 turist ile tanıştık (emekli ve buraları keşfe gelmişler)

Bu turistler bizimle yaban keçisi gözlemine geldi. Eğirdir' de akşam yemeği yedikten sonra otelde bizlere çektikleri Yazılı kanyon'un eşsiz güzelliklerinin fotoğrafları ile sunu yaptılar.

Katılımcılara serbest zaman verildi. Günün yorgunluğunun ardından odalarına çekilmek isteyenler veya kurulan güzel arkadaşlık ortamında göl manzarasını seyretmek isteyenler canlarının istediklerine göre takıldı.

07.08.2010 Cumartesi

Güzel bir uyku çekip sabah kalktıktan sonra otelimizde açık büfe kahvaltımızı yaptık. Artık sona gelmenin hüznü hepimizin içini kaplamıştı. Katılımcılara Kovada Gölü ve program sonu anketlerini dağıtıp doldurmalarını rica ettik. Katılımcı gözüyle IDE' yi değerlendirerek her biri birer kağıda düşüncelerini yazdı ve rehberlere verdiler. Süleyman hocamız ile Oğün hocamız katılımcılar ile röportaj yaptılar. En son emanetlerimiz olan dürbünleri de rehberlerimiz topladı.

Daha sonra katılımcılar odalarına giderek eşyalarını topladı ve otelden ayrıldık.

Isparta yollarına doğru...

Isparta'ya vardıktan sonra öğle yemeği yedik. Yemekten sonra hediyelik eşya ve gül mamulleri almak isteyenler alış-veriş yaptılar.

Bu güzel günleri ve şehri hatırlatacak gül mamullerini kendilerine ve sevdiklerine aldılar..

Vakit veda vakti.

Kurulan dostluklar, samimi muhabbetler, sevgiyle ve hayranlıkla hatırlanacak anılar heybemizi doldurdu, telefonlar alındı, mailler verildi...

Bir gün bir yerde bir daha buluşabilmek ümitleri ile sarılıp kucaklaştık ve maalesef yine vedalaşma vakti idi...☹

Doğa dostları yine vedalaştı, kendi doğalarını korumak üzere ve tekrar birgün yine doğa da buluşmak üzere...

Ve bir IDE daha, yeni doğa dostlarını beklemek üzere, şimdilik sona erdi.